

(దశాబ్దాల క్రిందటి తెలుగు వారి జీవన విధానాలకు అద్దం పట్టిన సరదా కబుర్ల సమాహారం)

2

(జూలై 13, 1976, ఆంధ్రప్రభ దినపత్రికలో ప్రచురితం)

ఆశ..ఆశ..ఆశ!!

చిన్నపిల్లలు ఏ బిళ్ళో, బిస్కెట్లో తింటున్నప్పుడు ప్రక్కవాళ్ళు "కాస్త పెట్టవు" అని అడగడం - తింటున్నవాళ్ళు ఆ వస్తువు దాచి "అమ్మా! ఆశ!" నేనెందుకు పెడతాను" అనడం మామూలు.

"అమ్మా! ఆశా" అనడంలో ఆ పసివాళ్ళకు "తమ వస్తువు మరొకరికి ఎందుకు పెట్టాలనే స్వార్థం ఉంది - ఇంకోళ్ళ వస్తుకోసం ఆశపడవద్దని హెచ్చరించడం ఉంది. చిన్నతనంలో ఆ తినే వస్తువుమీద ఆశపుట్టడంలో అమాయకత్వం గోచరిస్తుంది.

పెద్దవాళ్ళయిన తర్వాత ఆశ అనేక రూపాలుగా మారుతుంది. ఆశపడటం తప్పని తెలిసినకొద్దీ ఆశ పడుతూ ఉండటం సహజమవుతుంది. ఆశలో సురచి అనేక అనర్థాలు పుట్టుకు వస్తాయి. అవి అనేక అకృత్యాలు చేయిస్తూ ఉంటాయి.

"ఆశించడంలో శక్తి ఉంది" అనే సామెత కూడా ఉంది మనకు. అయితే పరుల వస్తువులను ఆశించడం కాదు దీని అర్థం. ఏదైనా జీవితంలో కొన్ని ఆశలు కల్పించుకో... అని దురాశులుగా మాత్రం ఉండకూడదు. బరువు తీర్చేవిగా ఉండకూడదు. ఇష్టమైన వాటిని కష్టపడి సంపాదించుకోవాలి సంతృప్తిగా అనుభవించాలని అర్థం.

'బ్రతికి ఉండగా' ఈ కోరిక తీరుతుందా!" అని కొందరు అంతులేని తాపత్రయం పడుతుంటారు. ఆ కోరిక ఎలాంటిదన్న విషయం ఆలోచిస్తే - వింతగానూ ఉండవచ్చు - వెర్రిగానూ ఉండవచ్చు. అయినా ఆ వ్యక్తికి తీరడమే ప్రధానం.

బ్రతికి ఉండగా ఫిలిం యాక్టర్ని కావాలి.

నేను ఫిలుములలో పనిచేస్తున్న కాలంలో చాలామంది ఫిలుములలో నటించాలని వచ్చేవారు. ఒక్కసారి వెండితెర మీద నా బొమ్మ కనిపిస్తే చాలునంటూ ఉండేవారు. ధన సంపాదన కోసం కొందరు వచ్చి ప్రయత్నిస్తుంటే ... ఫిలిములో కనిపించడమే మహద్భాగ్యమని కొందరు వచ్చేవారు.

పొట్టిగా, దట్టంగా ఉన్న ఒక ధనవంతుడు వేషం కోసం వచ్చి - ఒక హోటల్లో దిగాడు. చాలా మందిని పిలిచి టీపార్టీలు చేస్తూండేవాడు. 'ఒక్క వేషం వేసి వెళ్ళిపోతానండీ!... ఛాన్సు చూడండి" అని ప్రతివాళ్ళతో చెప్పేవాడు. ఇంత వ్యామోహమేమిటని అడిగితే "మా పెదనాన్న కొడుకు నాటకాల్లో వేషాలు వేసి పేరు సంపాదించాడండీ! వాడికి సన్మానం కూడా జరిగింది. ఇద్దరం సమాన భాగస్వాములం. ఇంటి ప్రక్క ఇల్లు. వాడికి సన్మానం జరిగితే ఊకుకుంటా నా! నేను ఫిలిం నటుడుగా సన్మానం పొందాలి. అందరూ అంటున్నారు - నే వేషం వేస్తే శివాజీగణేశన్లాగా ఉంటానని. కొద్ది రోజుల్లో 'ఆంధ్రాశివాజీ' అనిపించుకోవాలి. అప్పుడు మా పెదనాన్న కొడుకు ముఖాన్ని పాతగొడుగు లాగా ముడిచి మూల పెట్టాలి" అనేవాడాయన ఎంతో గర్వంతో.

రెండేళ్ళు అలా హోటల్ నివాసిగా ఉండిపోయాడు. టాక్సీలలో తిరగడం, మంచి రీవిగా ఉండడం.. టీ పార్టీలు చెయ్యడం - వీటితో చాలా ఖర్చయింది పాపం. చివరకు ఒక సినిమాలో నృత్యం సీనులో ప్రేక్షకుడిగా నిలబడే ఛాన్సు వచ్చింది. పొట్టివాడు గనుక ముందుగా నిలబెట్టారు.

ఒక సన్నివేశంలో ఉప్పొంగిపోయి అతడు కుప్పిగంతులు వేస్తుంటే వెనకవున్న మరో ప్రేక్షకుడు - మాడుపట్టున గట్టిగా కొడతాడు. ఈయన 'ఏడిశావులే' అన్నట్లు వెనక్కి చూచి ఊరుకొన్నాడు. దర్శకుడు "అలా కాదయ్య! దెబ్బకు కూలపడాలి" అన్నాడు. అలాగే కూలపడ్డాడు. కాని ఫిలిం రంగంలో నిలబడలేదు 'ఆంధ్రశివాజీ' - ఆంధ్రభావాజీ'గా కొన్నాళ్ళు కాలం గడిపి స్వగృహానికి చేరాడు.

ఆ చిత్రం విడుదల అయినప్పుడు ఊళ్ళో వాళ్ళకు చాలా మందికి ఆయనే టిక్కెట్లు కొని ఇచ్చాడని చెప్పుకున్నారు. "పడ్డపుడు క్లోజ్ అప్ తీశారోయ్... అదైనా మనకి కొత్తకాబట్టి. కొత్త వాళ్ళకసలు కొట్టుకు చచ్చినా తియరు.. ". అని ఆయన చెప్పుకునేవాడు.

పడ్డందుకే మూడు వేలు.. పరుగెత్తితే.. ఎంతో!

అక్కడివాళ్ళు "అయ్యా! తమరికి ఎంత ఇచ్చారు అలా పడ్డందుకు అని అడిగితే - "మూడు వేలు ముందే అక్కడ పెట్టారు" అని ఆయన గర్వంగా చెప్పాడు. ఆ రోజుల్లో ఆ పల్లెటూళ్ళో అంతా నమ్మారు పాపం. ఒక రైతు వచ్చి "తమరు పడితేనే మూడువేలిచ్చారన్నమాట. పరుగెత్తితే ఎంత ఇచ్చేవారు" అన్నాడట.

"పరుగెడితే పదివేలు.. పాట పాడితే అయిదువేలు. మాటలు చెపితే పాతిక దాకా ఉంటుంది. నేను శాంపుల్ చూపించి చక్కా వచ్చా. అక్కడికే 'ఆంధ్ర శివాజీ గణేషన్' అని పేరు వచ్చింది. ఇక వాళ్ళే వస్తారు మనవూరు వెతుక్కుంటూ" అనేవాడట ఆయన. అరవై అడుగుల ఫిలిముతో ఆయన వెండి తెర జీవితం ముగిసింది. అసలు జీవితాన్ని ఆయన ఇంకా అలా ఈడుస్తున్నాడని విన్నా.. "ఫిలిం నటుడు" అనిపించుకున్నానన ధీమా ఆయనలో ఇంకా మిగిలే ఉండేమో!

ఆయనగారు ఫిలింలో నన్నా ఓసారి పడిలేచిపోయాడు. చాలామంది నటులు కావాలని వచ్చి - స్టూడియోల వెంటపడి, పాండి బజారులో నిలబడి, నిలబడి, వీధుల్లో కూలబడి - ఇళ్ళకు చేరినవారున్నారు. ఆశ వారిని తరుముకిని రావడం.. నిరాశ స్వంత నివాసాలకు చేర్చడం జరుగుతూ ఉంటుంది.

ఫిలిములలో పరుగెత్తితే ఎన్నివేలిస్తారో అనే విషయం అలా ఉంచి ఫిలిములలో ప్రవేశించడానికి మద్రాసు, హైదరాబాదులకు పరుగెత్తే వారికి ఎన్నో వేలు కావలసి వస్తాయి వాటిని ఆశ పేరిటి సుడిగుండంలో గ్రుమ్మరించి చక్కా వస్తుంటారు. ఫిలిములు తీయాలని పరుగెత్తే వారి సంగతి అంతే! అర్థరహితంగా పరుగుల తీసి వేలు తిరిగి వచ్చి - వేలు కొరుక్కుంటూ కూర్చోవడం కూడా కద్దు.

బ్రతికి ఉండగా డైరెక్టర్ని కావాలి..

కొంతమందికి దర్శకత్వం మీద ఎంతో మోజు. జీవితంలో ఒక్కసారన్నా దర్శకత్వం వహించాలనే ఆపేక్షతో తంటాలు పడుతూ ఉంటారు. సహాయ దర్శకులుగా నైనా చేరి ఏ పుష్కరం తర్వాతనో దర్శకత్వం ఛాన్సు వస్తుందనే ఆశతో కొందరు పనిచేస్తూ ఉంటారు.

ఇలా ఆశలు పడుతూ అరవయ్యో పడిలో పడిన ఒకాయనకు ఎలాగో దర్శకత్వం ఛాన్సు వచ్చింది. ఆయన ప్రతిభవల్ల కాదు - చౌకగా వస్తాడనీ నియమించారొక కంపెనీవారు. చిత్రానికి మాటలు పాటలు వ్రాయడానికి నన్ను ఎన్నుకున్నారు.

ఆ దర్శకుని ఆనందం అప్పుడు చూశాను. ఏ ఇరవై సంవత్సరాలో, ఘోర తపస్సు చేయగా పైన పుట్టలు మొలవగా, విష్ణుమూర్తి ప్రత్యక్షమై, పుట్టమీద మట్టి తీసివేసి - "భక్తుడా! నీ తపస్సుకు మెచ్చితి, వరముకోరుకొనుము" అన్నట్లుగా ప్రాడ్యూసర్ ఆయనకు ప్రత్యక్షమై వరమివ్వడం జరిగింది.

నేను సీనులు వ్రాసి తీసుకు వెడితే "నేచూపేందేం లేదు - త్వర త్వరగా వ్రాసి వెయ్యండి చరచరా పిక్చర్ తీసి వేద్దాం. ఆలస్యం చేస్తే ఏం అవాంతరాలు వస్తాయో! ఇది ఫిలిం ప్రపంచం. నా పేరు వెండితెరమీద - దర్శకుడని - ఎప్పుడు చూద్దామా అని ఉంది" అనేవారాయన.

నేను ఆయన కోరినట్టే త్వరగా వ్రాసి ఇవ్వడం ప్రారంభించాను. ఆయనగారు ఏ రోజుకారోజు షాట్ డివిజన్ చేసుకుంటూ ఉండేవాడు. ఆయన కోరిక సిద్ధింపచెయ్యమని నేను కూడా భగవంతుణ్ణి ప్రార్థిస్తూ ఉండేవాణ్ణి. పైగా చిత్రం త్వరలో విడుదల కావాలంటున్నాడు. అది నాకూడా సంతోషమేగా!

ఒక రోజు నేను బంధువుల ఇంటికి వెళ్ళవలసి వచ్చింది. ఆయన నేనున్న చోటుకి ఫోను చేశాడు. "కులాసాగా ఉన్నారా?" అని పదిమాట్లు అడిగాడు. "ఉన్నానండీ! ఏమీటీ అలా అడుగుతున్నారు? " అన్నాను. "ఏమీ లేదు లెండి! కులాసాగా ఉంటేసరి" అని ఫోను పెట్టేశాడు.

మర్నాడు కలుసుకున్నప్పుడు చెప్పాడు - "నాకు ఇదివరలో దర్శకత్వం ఛాన్సులు ఒకటి, రెండు వచ్చాయి. ఒకటి మొదలు పెట్టిన కొద్ది రోజులకు ప్రాడ్యూసర్ పోయాడు. మరో చిత్రంలో మాటలు, పాటలూ వ్రాస్తూ, వ్రాస్తూ కవి మరణించాడు. ఆ భయం నాకు ఒకటి ఉంది. అందుకని అడిగాడు" అన్నాడాయన అతి దీనంగా.

అక్కడితో నాకు భయం పట్టుకుంది - ఈ మాట తెలిస్తే ఒప్పుకోకుండా ఉండేవాణ్ణి. బ్రతికి ఉంటే బలుసాకు తిని బ్రతకొచ్చు అని. ఆ తర్వాత ప్రతిరోజు భగవంతుణ్ణి ప్రార్థించడం మొదలుపెట్టాను - ప్రభూ! ఈ చిత్రం ఎలాగో అలా బయటపడెయ్యి - నన్ను మాత్రం కాపాడు అని. ఆయన దయవల్ల ఆయనకు దర్శకత్వం లభించింది. నేను కులాసాగా బైటపడ్డాను.

ఆయన మళ్ళీ ఒకసారి కనిపించి "సారీ! ఇంకో పిక్చర్ వచ్చేలాగా ఉంది. మళ్ళీ మనం కలిసిపనిచేద్దాం" అన్నారు. నేను నమస్కరించి "ఈసారి మరొకర్ని చూసుకొండి.. మొన్ననే నాకు మనుమడు పుట్టాడు. వాడితో కొన్నాళ్ళు ఆడుకోవాలి" అన్నాను.

బ్రతికి ఉండగా మృతి పదవి అలంకరించాలి

వెనుకటికి ఒకాయన మృతి కావాలని చాలా తంటాలు పడ్డాడు. శాసనసభ్యుడైతే తప్పకుండా మృతిత్వం వస్తుందని ఆయన నమ్మకం. పదేళ్ళకు ఎలాగో ఆ పదవి అలంకరించాడు. మృతిత్వపు కుర్చీలో ఖాళీ లేకపోయినది. మనిషి గుండె జబ్బుదాకా వచ్చింది.

ఎలాగో వైద్యం చేయించుకుని బయటపడ్డాడు. కాని కోర్కె అలాగే ఉండిపోయింది. చివరకు మృతిగానన్న నటించాలని - ఒక నాటకంలో మృతి వేషం వేశాడు. తర్వాత ఒక సన్మానసభ ఏర్పాటు చేయించుకున్నాడు.

అదే నాటకం పది ఊళ్ళల్లో వేయించారు స్వంత ఖర్చులమీద. దాంతో ఆయనకు "మృతి మంగారావు" అనే పేరు మోగిపోయింది ప్రాంతంలో.

"మృతిపదవి అయిదేళ్ళే - ఈ కితాబు బ్రతికి ఉన్నంతకాలం ఉంటుంది" అని ఎంతో గర్వంతో చెప్పుకున్నాడు.

(వచ్చేనెల మరికొన్ని ఆషామాషీ కబుర్లు)

Comment on this article..